

Notat

Til Børne- og Ungdomsudvalget

Status på skolepartnerskaber

Notatet giver en status på arbejdet med skolepartnerskaber, som blev besluttet i forbindelse med Børne- og Ungdomsudvalgets behandling af sagen "Fordeling af sprogligt udfordrede børn i dagtilbud og skoler" den 20. maj 2020. Notatet er til orientering.

Baggrund

Med afsæt i ønsket om at øge chancelighed og løfte tosprogede elevers faglige resultater besluttede Børne- og Ungdomsudvalget i maj 2020 at afsætte 3 mio. kr. årligt fra 2021 til partnerskaber mellem skoler med hhv. høj og lav løfteevne i forhold til tosprogede skoleelever. Indsatsen skulle - ud over at bidrage til at mindske det faglige gab mellem et- og tosprogede elever – også bidrage med nye erfaringer i forhold til videndeling, kompetencedeling m.v.

Seks skoler blev udvalgt af områdeledelsen i BUF og matchet til at indgå i partnerskaber i sensommeren 2020: Harrestrup Å (tidl. Lykkebo Skole) og Guldberg Skole, Rødkilde Skole og Grøndalsvængets Skole samt Blågård Skole og Peder Lykke Skolen. Blågård Skole blev imidlertid i efteråret 2020 erstattet af Korsager Skole, idet der allerede var et større udviklingsarbejde i gang på Blågård Skole, som gjorde det vanskeligt samtidig at skulle indgå i et partnerskab.

I udvælgelsen af skoler så områdeledelsen bl.a. på data vedr. elevernes socioøkonomiske baggrund, andelen af tosprogede og skolernes løfteevne ift. tosprogede elever set over en femårig periode. Desuden lagde områdeledelsen vægt på at sikre, at indsatsen også blev målrettet skoler med behov for et fagligt løft.

En svær start

Coronapandemien har udfordret opstarten og fremdriften i skolepartnerskaberne, idet det har været vanskeligere at mødes, at udveksle medarbejdere og at planlægge grundet smitterisiko, sygemeldinger, nedlukninger og øget arbejdspress. Herudover har et af partnerskaberne været udfordret af en opsigelse på ledelsesniveau.

Skolerne skulle have gennemført en analyse- og udviklingsfase i anden halvdel af 2020 og starten af 2021, men denne indledende fase blev forlænget, hvorfor samarbejdsaftaler og reel opstart af aktiviteter på tværs af skoler er påbegyndt senere end først planlagt.

Status på skolepartnerskaberne

01-09-2022

Sagsnummer I F2
2022 - 13013

Dokumentnummer i F2
1865509

Sagsnummer i eDoc
2022-0273847

Sagsbehandler
Maja Lund Brædder

Harrestup Å og Guldberg Skole samt Rødkilde og Grøndalsvængets Skole tog hul på dialogen om deres partnerskab i efteråret 2020, mens Korsager og Peder Lykke Skolen indledte dialogen i maj 2021.

Alle partnerskaber blev indledt med en analyse- og udviklingsfase, hvor skoleledelserne i fællesskab så på relevant data fra deres skoler. Formålet var at identificere styrker og udfordringer og skabe rum for en drøftelse af de temaer, læringspotentialer og -muligheder, som samarbejdet med fordel kunne tage afsæt i. Skolerne var bl.a. optaget af drøftelser om intern organisering, elevsyn, skolekultur og målgrupper for partnerskaberne.

Der er udarbejdet samarbejdsaftaler for to partnerskaber – Harrestup Å og Guldberg Skole samt Korsager og Peder Lykke Skolen – og disse partnerskaber har i hhv. januar 2022 og oktober 2021 taget hul på gennemførelsen af konkrete, planlagte aktiviteter. En samarbejdsaftale mellem Rødkilde og Grøndalsvængets Skole udestår fortsat, om end planlægningen af aktiviteter og fastsættelse af mål er i gang.

Harrestup Å og Guldberg Skole samt Korsager og Peder Lykke Skolen har siden opstarten af deres respektive samarbejder bl.a. igangsat læringsbesøg på tværs af skoler, hvor medarbejdere deltager i partnerskabsskolens teammøder, indgår i teamsamarbejde, observerer klasseundervisning og arbejdet med tosprogede elever samt arbejdet med konflikthåndtering. Herudover er der igangsat systematisk sparring mellem skoleledelser.

Der foreligger ikke målbare resultater af partnerskaberne ift. fagligt løft af elever, og der er ikke i partnerskaberne fastsat konkrete måltal e.lign.

Hvad siger skolerne om at indgå i partnerskaber

Der er på tværs af partnerskaberne et ønske om gensidig læring og en nysgerrighed overfor partnerskabsskolens praksis, og skolelederne fortæller bl.a., at det har været positivt at blive udpeget og matchet med en partnerskabsskole. Skoleledelserne peger dog også på, at der er brug for en høj grad af support til arbejdet med udviklingen og styringen af partnerskaberne, da der er tale om en ny metode for tværgående samarbejde.

Skolerne har hver fået 0,5 mio. kr. årligt siden 2021 til at indgå i et partnerskab. Projektstyrergruppen besluttede i august 2022 at der ud af de samlede 3 mio. kr. fra 2023 skal øremærkes 230.000 kr. årligt til projektledelse og support fra centralt hold.

Bilag

1. BUU-sag "Fordeling af sprogligt udfordrede børn i dagtilbud og skole"

8. Fordeling af sprogligt udfordrede børn i dagtilbud og skole (2019-0299585)

Udvalget skal tage stilling til eksisterende fordelingsgreb og forslag om en målrettet indsats ift. sprogligt udfordrede børn og unge.

Indstilling

Børne- og Ungdomsforvaltningen indstiller til Børne- og Ungdomsudvalget,

1. at udvalget godkender, at anvendelsen af PLUS-pladser på dagtilbudsområdet videreføres.
2. at udvalget godkender, at anvendelsen af 21-reglen og det etniske optagelseskriterium på skoleområdet videreføres.
3. at udvalget godkender, at Københavnermodellens *rådgivning til skolestartere* udfases, mens Københavnermodellens *rådgivning til skoleskiftere* videreføres.
4. at udvalget godkender, at Tingbjerg Skole fortsat friholdes fra Københavnermodellen.
5. at udvalget godkender, at der trækkes 3 mio. kr. ud af den samlede pulje af de nuværende tosprogsmidler til etablering af målrettede skolepartnerskaber til løft af sprogligt udfordrede, tosprogede skoleelever.

Problemstilling

Den 14. august 2019 besluttede Børne- og Ungdomsudvalget en strategi for øget chancelighed, som bl.a. skal øge mangfoldigheden i kommunens tilbud, fremme social integration og styrke fagligheden i hele byen. I forbindelse med behandlingen af strategien bad udvalget om at få et forslag til justering af de nuværende greb til fordeling af sprogligt udfordrede børn i dagtilbud (fx via PLUS-pladser, koncept til sprogvurdering af 2-årige udenfor dagtilbud) og skole i København (fx via Københavnermodellen, 21-reglen og budgettildeling).

Løsning

Børne- og Ungdomsudvalget har i en årrække haft fokus på at styrke chancelighed og opnå en mere ligelig fordeling af tosprogede børn i de københavnske daginstitutioner og folkeskoler – og der er flere indikatorer på, at en positiv udvikling er i gang, at sammensætningen af børn bliver mere blandet, og at de eksisterende indsatser virker. Dette ses bl.a. ved, at antallet af sprogligt udfordrede børn i de udsatte byområder er faldet, og at flere børn fra udsatte byområder i dag går i dagtilbud.

København er samtidig en by med en høj befolkningstilvækst, hvilket bl.a. betyder, at der bygges nye boliger, skoler og dagtilbud over hele byen for at imødekomme det stigende behov. I kraft af parallelsamfundsløvgivningen og kommunens fokus på udsatte byområder arbejdes der også målrettet på tværs af alle forvaltninger på at forandre og løfte de udsatte by- og boligområder.

Byen vokser således, og udviklingen i form af nybyggeri og befolkningstilvækst medfører, at den samlede beboersammensætning også er under forandring og gradvist bliver mere blandet. Dette kommer også til udtryk i kommunens dagtilbud og skoler (bilag 1), hvor sammensætningen af børn også bliver mere blandet.

På skoleområdet er der fortsat et gab mellem et- og tosprogede skoleelevers faglige resultater (jf. *Kvalitetsrapport 2020 for folkeskoler i København*), og en målrettet indsats med fokus på at styrke skolernes løfteevne er derfor – på trods af byudviklingen – særligt vigtig. Byudviklingen taget i betragtning, er det imidlertid forvaltningens vurdering, at der i de kommende år vil være et gradvist mindre behov for aktivt at fordele børn med sproglige udfordringer. Der kan dog i en kortere årrække fortsat lokalt være behov for at have fordelingsgrebene til rådighed med henblik på at sikre sprogligt udfordrede børn de bedste betingelser.

Fordeling af sprogligt udfordrede børn på dagtilbudsområdet

Indsatser rettet mod sprogligt udfordrede børn i dagtilbud – PLUS-pladser og sprogstimulering

Med PLUS-pladserne er der mulighed for at give børn med sproglige udfordringer bedre forudsætninger for udvikling i et sprogstærkt miljø, hvorfor forvaltningen anbefaler, at PLUS-pladserne videreføres. I dag er det under halvdelen af PLUS-pladserne, der anvendes til formålet (bilag 2). Dette kan fx skyldes, at forældre ønsker, at deres søskendebørn skal gå i den samme institution, eller at der er for stor afstand mellem bopæl og den tilbudte institution.

For at understøtte en større anvendelse af pladserne – ind til de bliver overflødige i takt med byudviklingen - vil forvaltningen klæde sundhedsplejen på til i endnu højere grad at kunne rådgive forældre om muligheden for at få en PLUS-plads. Dette vil bl.a. ske ved at skærpe sundhedsplejens opmærksomhed på, hvor PLUS-pladser er placeret lokalt, for på den måde at sikre bedre muligheder for brobygning. Ligeledes skal sundhedsplejens opmærksomhed på hvilke børn, der kan have gavn af en PLUS-plads skærpes, så der kan vejledes målrettet herom igennem den opsøgende dialog med forældre til børn udenfor dagtilbud. Forvaltningen vil fortsat sørge for, at data er til stede til brug for visitationen i områderne, sundhedsplejen og Pladsanvisningen samt have øget fokus på at sikre, at PLUS-pladserne er placeret hensigtsmæssigt ift. lokale behov. Det er vigtigt, at et vist antal overskudspladser bevares af geografiske hensyn ift. forældrene.

I 2017 fik kommunerne mulighed for at fremrykke den lovpligtige sprogvurdering til 2-årsalderen. Der blev i forbindelse med forhandlingerne om budget 2020 fremsat et budgetønske om ressourcer til sprogvurdering af 2-årige uden for dagtilbud. Budgetønsket blev ikke imødekommet, hvorfor der i dag ikke foretages sprogvurderinger af 2-årige udenfor dagtilbud.

Børne- og Ungdomsforvaltningen har imidlertid i 2020 igangsat et pilotprojekt med 21 institutioner med fokus på tidligere identificering af sproglige vanskeligheder blandt børn i dagtilbud. Børnene indgår i projektet fra de starter i institutionen – dvs. i nogle tilfælde fra deres 0. år. Forventningen er, at det kan understøtte pædagogernes praksis, deres arbejde med at udvikle børnenes sprog og deres muligheder for at følge progressionen i børnenes sprogudvikling. Hvis forsøget giver anledning til nye anbefalinger ift. den nuværende sprogvurderingspraksis (herunder sammenhængen med tildelingen af PLUS-pladser), vil udvalget blive forelagt en sag herom.

Fordeling af sprogligt udfordrede børn på skoleområdet

21-reglen

21-reglen giver skoler mulighed for at begrænse optaget af elever i 0. og 1. klasse, der kommer fra et andet distrikt, hvis optaget ikke bidrager til en mere blandet elevsammensætning. 21-reglen foreslås fastholdt i sin nuværende form, da det er et væsentligt greb for områderne at have til rådighed ift. at styre kapaciteten og understøtte arbejdet med skolernes attraktivitet ift. grunddistriktsbørn. Det er imidlertid forventningen, at brugen af 21-reglen vil være faldende i takt med, at byen udvikler sig hen mod at blive mere blandet.

Etnisk optagelseskriterium

Det etniske optagelseskriterium giver mulighed for at sikre en mere balanceret fordeling af elevgrundlaget mellem skoler ved, at en tosproget "fritvalgselev" optages før en etsproget "fritvalgselev", hvis den søgte skole har mindre end 50% tosprogede elever. Skolelederen træffer afgørelse om hvilke "fritvalgselever" (dvs. børn med bopæl udenfor skoledistriktet), der skal starte, ved at se på forældrenes registreringer vedr. tosprogethed i forbindelse med skoleindskrivningen.

Igennem de sidste ti år er der sket et gradvist fald i andelen af tosprogede elever i København, hvorfor grebet forventes med tiden at blive overflødig. For nuværende foreslås grebet fastholdt for at kunne imødekomme lokale behov for mere blandede elevgrupper – fx i de udsatte områder eller områder på statens "ghettoliste".

Københavnmodellen – rådgivning til skolestartere og skoleskiftere

Københavnmodellen giver rådgivning til elever med sproglige udfordringer om valg af skole ved skolestart og rådgivning af elever i forbindelse med skoleskift i løbet af skoletiden (bilag 2 og 4).

Behovet for den del af københavnmodellen, der vedrører rådgivning af skolestartere, er imidlertid faldende. Det ses ved, at der i 2017 blev udpeget 15 skoler som afgiverskoler, mens der i 2020 blot er udpeget 9 skoler (bilag 2). Der bliver med andre ord færre og færre skoler, som ikke vurderes i stand til at løfte sprogligt udfordrede skolestartere, og i takt med at elevsammensætningen på byens skoler bliver mere blandet, forventes det, at endnu færre skoler vil blive udpeget som afgiverskoler fremadrettet.

Forvaltningen foreslår derfor, at den del af Københavnmodellen, der vedrører *rådgivning af skolestartere* udfases frem mod 2022, således at de sidste børn, der modtager rådgivning, vil være dem, der starter i skole i 2021.

Københavnmodellens *rådgivning til skoleskiftere* er en måde at kvalitetssikre skoleskift og forebygge, at der sker for mange skoleskift. Grebet er i dag det eneste, der retter sig mod mellemtrinnet og udskolingen, hvorfor det foreslås fastholdt.

Tingbjerg Skole – friholdelse fra Københavnmodellen

Tingbjerg Skole er den eneste skole i byen, som er fritaget fra københavnmodellen. Der er iværksat et større udviklingsarbejde for at løfte skolens faglige resultater, ligesom der i kraft af parallelsamfundsløvgivningen arbejdes intensivt med sprogstimulering (bilag 3). Forvaltningen foreslår, at Tingbjerg Skole fortsat friholdes fra københavnmodellen frem mod dennes udfasning.

I Tingbjerg er der også iværksat et kvalitetsløft af klyngens dagtilbud, og skole og klynge arbejder på at løfte de lokale børns sproglige kompetencer og sikre sammenhæng i og samarbejde om sprogarbejdet på tværs.

Måltrettet indsats i form af skolepartnerskaber ift. tosprogede skoleelever

Der er i dag fortsat et gab mellem et- og tosprogede elevers faglige resultater (jf. *Kvalitetsrapport 2020 for folkeskoler i København*). Forvaltningen foreslår derfor, at der afsættes en pulje på 3 mio. kroner til partnerskaber mellem skoler, der har mange tosprogede elever og en høj løfteevne og skoler, der har mange tosprogede elever og en lav løfteevne. Indsatsen er inspireret af London Challenge, peer-to-peer learning og udvalgets fokus på videndeling i strategien *Vores børn – Fælles ansvar*.

I praksis kan partnerskaberne have forskellig form, idet behovene fra skole til skole kan variere, men med midler til partnerskaber kan der sikres videndeling mellem skoler med henblik på at sikre, at alle skoler kan blive bedre til at løfte tosprogede elever fagligt. Partnerskaberne kan fx involvere strukturerede sparringsseancer mellem skoleledere, tværgående ledelses- og personalemøder, udlån af lærere med henblik på observation i undervisningen og konkret lærer-til-lærer feedback samt sparring i forhold til forældresamarbejde, -dialog mm.

Partnerskaberne foreslås finansieret ved at trække 3 mio. kr. ud af den samlede pulje af de nuværende tosprogsmidler. Det kan i forbindelse med kvalitetsrapporterne på skoleområdet afgøres, hvilke skoler, der skal have tildelt midler til at indgå i partnerskaber.

Inddragelse

Sagen er drøftet med forældreorganisationerne Skole og Forældre og Brug Folkeskolen samt de faglige organisationer KLF og SKK. Brug Folkeskolen oplever et fortsat behov for fordeling og efterspørger et øget fokus på fordeling i udskolingen. De giver desuden udtryk for, at en måltrettet indsats i form af partnerskaber mellem skoler med henblik på at løfte tosprogede elever er en god idé. Skole og Forældre foreslår strukturelle greb såsom ændring af skoledistrikter og kvalitetsløft af skolerne frem for individuelle fordelingsgreb. De faglige organisationer KLF og SKK understreger behovet for tidlige sprogsindsatser i dagtilbud, kvalitetsløft, kompetencer på skolerne samt en budgetmodel, der tilgodeser de faktiske udfordringer.

Økonomi

Hvis forslaget om at udfase rådgivning for skolestartere under Københavnermodellen godkendes, vil det frigive ca. 900.000 kr. årligt fra 2021 samt transportudgifter, der udfases trinvist over de næste 9 år.

Såfremt den målrettede indsats i form af skolepartnerskaber besluttet, reduceres den nuværende pulje af tosprogsmidler med 3 mio. kr. til finansiering af skolepartnerskabsindsatser. Hvis udvalget tiltræder indstillingen vedr. ny budgetmodel og tosprogsmidlerne erstattes af en pulje af socioøkonomiske midler, vil det være fra denne pulje, at midlerne til skolepartnerskaber skal hentes. Dette øger ikke den samlede ramme.

Indstillingen har herudover ingen økonomiske konsekvenser.

Videre proces

Såfremt indstillingen tiltrædes, udfases københavnermodellens *rådgivning til skolestartere* frem mod 2022. De sidste børn, som modtager rådgivning, vil være dem, der skal starte i skole i 2021.

Hvis indstillingen tiltrædes, afsættes 3 mio. kr. til skolepartnerskaber og udvalget orienteres om fordelingen af midler til skolerne i forbindelse med sag om kvalitetsrapport.

Tobias Børner Stax

Mette Seneca Kløve

Beslutning

Børne- og Ungdomsudvalgets beslutning på mødet den 20. maj 2020:

Indstillingens 1. at-punkt blev godkendt.

Indstillingens 2. at-punkt blev godkendt.

Indstillingens 3. at-punkt blev godkendt.

Indstillingens 4. at-punkt blev godkendt.

Indstillingens 5. at-punkt blev godkendt, idet forvaltningen til budgetseminaret i august 2020 udarbejder et oplæg om den specifikke anvendelse af midlerne til skolepartnerskaber.

Bilag

1. Udviklingen mod en mere blandet by i tal

2. Beskrivelse af greb til fordeling af sprogligt udfordrede

3. Tingbjerg Skole og Københavnermodellen

OPLÆG - Fordeling af sprogligt udfordrede børn i dagtilbud og skole

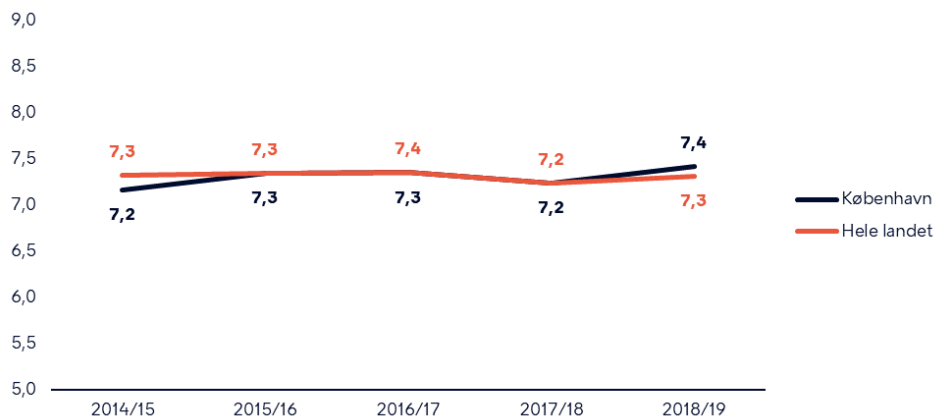
Bilag 1) Udviklingen mod en mere blandet by i tal

Udviklingen går mod en mere blandet by og dermed en mere blandet sammensætning af børn i kommunens dagtilbud og skoler – der er flere årsager til dette, bl.a.:

11. februar 2020

- *Byudvikling*
 - Beboersammensætningen har ændret sig i nogle kvarterer. Flere børnefamilier bliver boende i byen, og væksten i børnetallet er båret af børn af dansk oprindelse.
- *Flere københavnere vælger folkeskolen til*
 - Mens tendensen på landsplan går mod, at flere vælger en privatskole, så har de københavnske folkeskoler siden 2015 oplevet en lille stigning på to procentpoint i andelen af børn, som går i folkeskolen. I København ser vi en stigning på 500-600 børn i skolealderen fra 2019 og frem.
- *Byggeri af nye skoler*
- *Løbende ændringer af skoledistrikter*
- *Sammenlægning af skoler*
 - Fx blev Hillerødgades Skole med 98 pct. tosprogede elever nedlagt i 2012 og distriktet fordelt ud på en række andre Nørrebro-skoler.
- *Fordelingsgreb såsom københavnermodellen og etnisk optagelseskriterium*

Der er flere datamæssige indikationer på, at en positiv udvikling er i gang. Blandt andet er der over de seneste fire år sket en positiv udvikling i eksamensresultaterne for de københavnske skoler, og Københavns Kommune ligger nu 0,1 karakterpoint over landsgennemsnittet (figur 1).

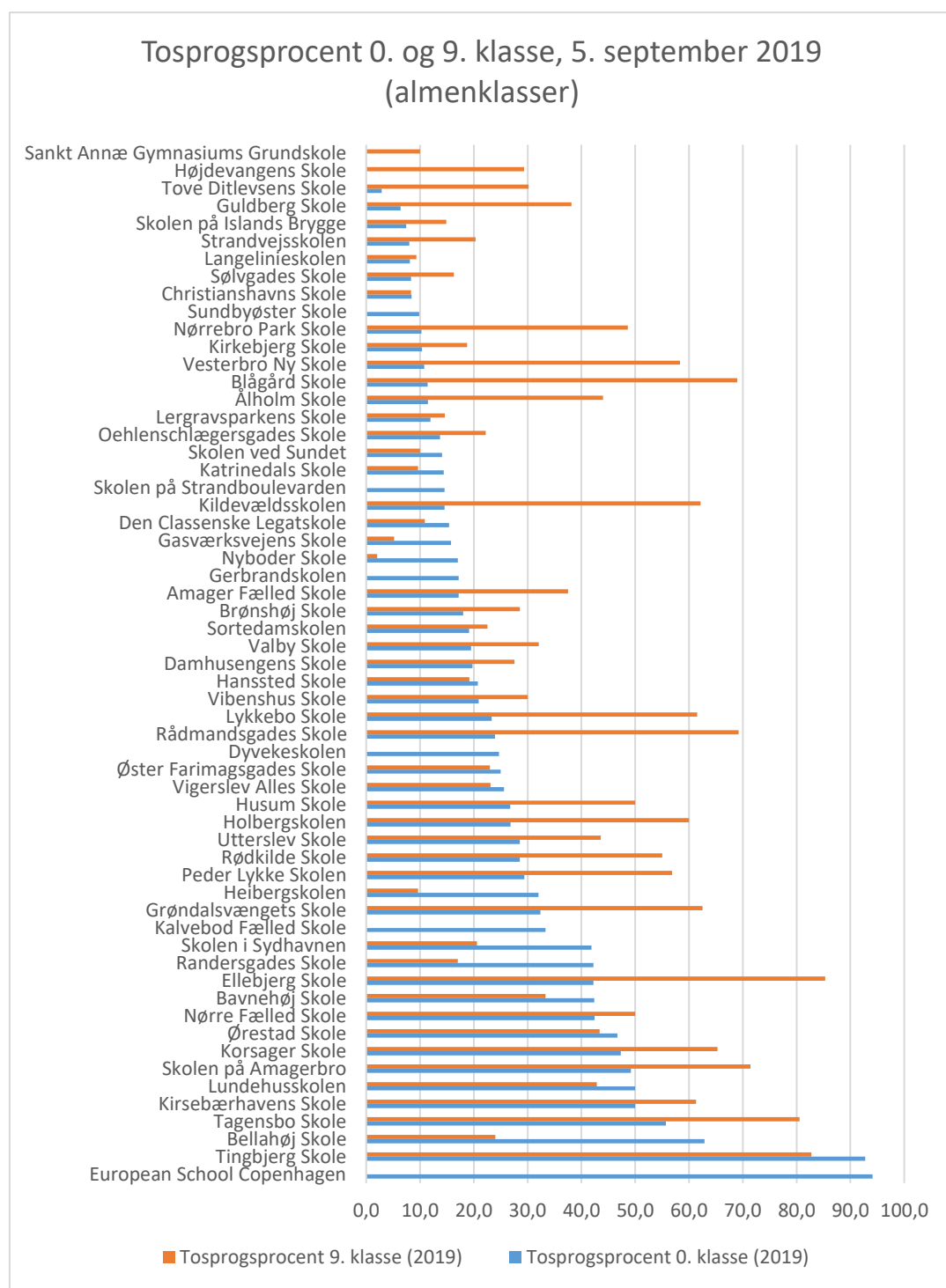
Figur 1: Udvikling i karaktergennemsnit for folkeskolens afgangseksamen

Kilde: Børne- og Undervisningsministeriet – Folke- og specialskoler, elever i 9. klasse. Privatister indgår ikke.

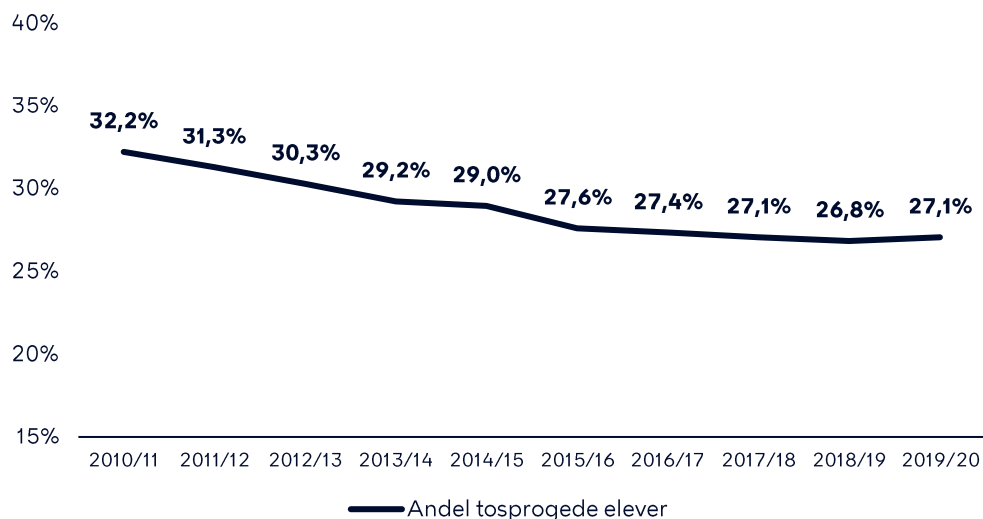
Bemærk: Tallene for 2018/2019 indeholder endnu ikke resultater fra sygeprøver i modsætning til de foregående skoleår. Dette kan medvirke til forskelle i forhold til "Strategi for børn og unge i København".

I langt de fleste skoler er der en markant lavere tosprogsprocent i 0. klasse end i 9. klasse som resultat af, at den generelle byudvikling og igangsatte tiltag (fx Københavnermodellen) sørger for en bedre spredning end tidligere (figur 2).

Figur 2: Tosprogsprocent i 0. og 9. klasse (sorteret efter tosprogsprocenten i 0. klasse)

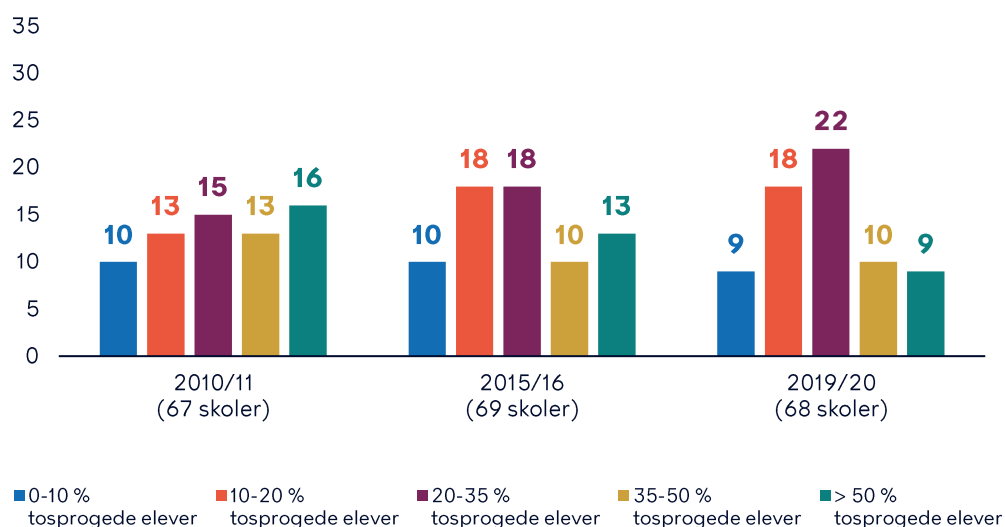

Grafen nedenfor (figur 3) illustrerer den samlede andel af tosprogede elever i de Københavnske folkeskoler fra 2010/11 til 2019/20. Den viser, at der samlet set er sket et fald i andelen af tosprogede elever i perioden fra 32,2 % i 2010/11 til 27,1 % i 2019/20.

Figur 3: Udviklingen i andel tosprogede elever

Kilde: Børne- og Ungdomsforvaltningen. Folke- og specialskoler.

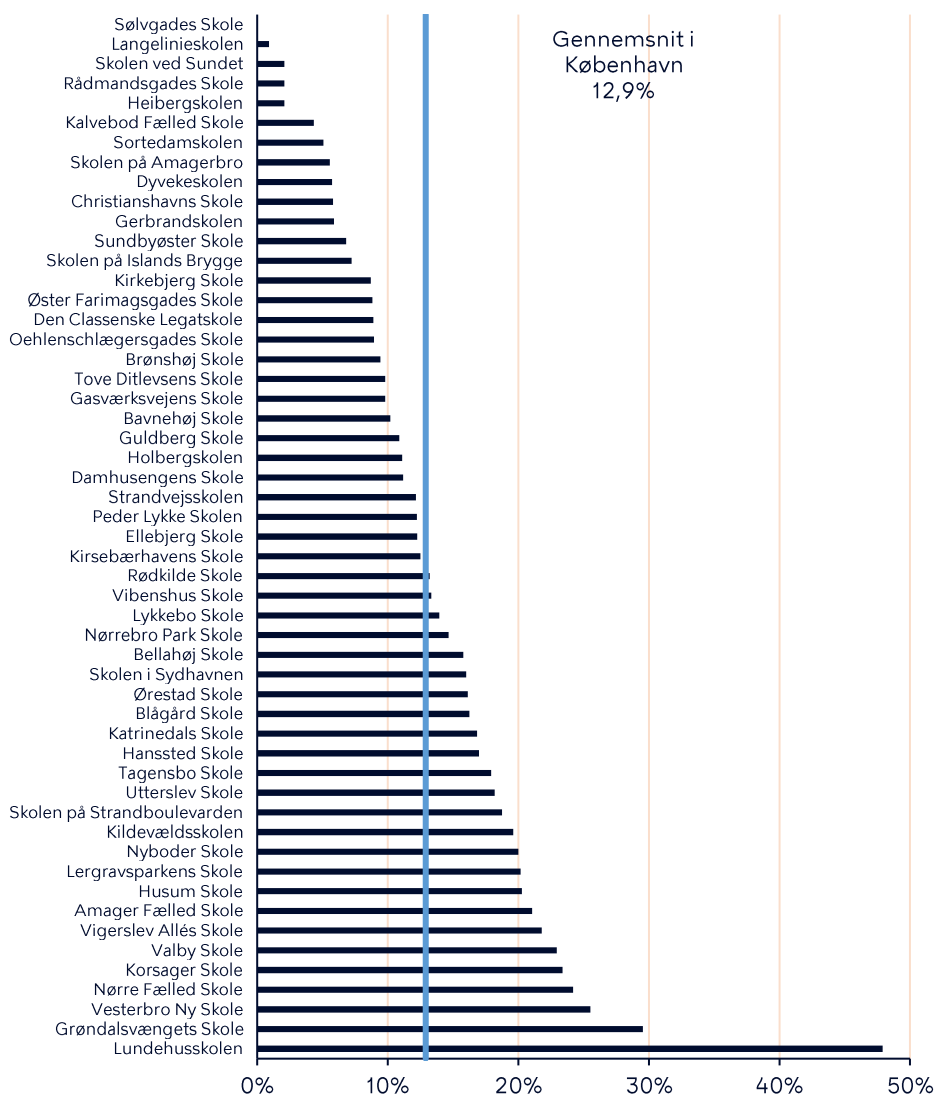
Der er i 2019/20 færre skoler med mere end 50% tosprogede elever. I 2019/20 er der tale om 9 skoler mod 16 i 2010/11. Der er i dag flere skoler med mellem 20-35% tosprogede elever svarende til gennemsnittet for de københavnske skoler. I 2019/20 er der 22 skoler mod 15 i 2010/11 (figur 4).

Figur 4: Udviklingen i spredningen på skoleniveau af andel tosprogede elever

Kilde: Børne- og Ungdomsforvaltningen. Folke- og specialskoler.

Der er i de seneste år sket et fald i andelen af elever med sproglige udfordringer ved skolestart. Grundet nye sprogtest er det ikke muligt at se den aktuelle udvikling. De seneste data viser, at elever med sproglige udfordringer i 0. klasse fordeler sig meget mellem skolerne men, at det kun er en mindre gruppe af skolerne, der har andele meget højere end gennemsnittet (figur 5).

Figur 5: Andelen af elever med sproglige udfordringer på baggrund af resultater af sprogscreening i 0. klasse, 2018/19

Kilde: Børne- og Ungdomsforvaltningen. Folkeskoler. Specialskoler- og klasser indgår ikke.
 Bemærk: Tingbjerg Skole har ikke deltaget i den kommunale sprogscreening, da skolen som en del af parallelsamfundslovgivningen benytter et særligt intensivt

sprogudviklings- og vurderingsmateriale i regi af Børne- og Undervisningsministeriet. Tingbjerg Skole fremgår derfor ikke af figur 5 ovenfor.

Endelig er en positiv udvikling i gang i de udsatte boligområder, som fremgår af statens "ghettoliste". Det forventes, at flere af områderne vil komme af listen allerede i 2021. Figuren nedenfor baserer sig udelukkende på viden om den forventede effekt af den almindelige udflytning og udlejningsaftalens regler for indflytning. Oveni kan altså lægges betydningen af den udvikling, som der fx skyldes frasalg (i Mjølnerparken) og nybyggeri (i fx Tingbjerg). Da der fortsat er usikkerhed knyttet til tidsplanerne, er disse ting fortsat ikke medregnet.

Figur 6: Forventet effekt af udlejningsaftale

	Dec. 2020	Dec. 2021	Dec. 2022	Dec. 2023
Mjølnerparken	Hård ghetto	Hård ghetto	Hård ghetto	Hård ghetto
Tingbjerg/Utterslevhuse	Hård ghetto	Ikke udpeget	Ikke udpeget	Ikke udpeget
Bispeparken	Ikke udpeget*	Ikke udpeget	Ikke udpeget	Ikke udpeget
Aldersrogade	Ghetto	Hård ghetto?*	Ikke udpeget	Ikke udpeget
Lundtoftegade	Ikke udpeget*	Ikke udpeget	Ikke udpeget	Ikke udpeget
Hørgården	Ghetto	Ikke udpeget	Ikke udpeget	Ikke udpeget

Kilde: Økonomiforvaltningen

*Betydelig usikkerhed omkring Bispeparken, Aldersrogade og Lundtoftegade

Data viser således en overordnet positiv udvikling men også, at der fortsat er lokale udfordringer, hvor børn og unge har brug for, at der sættes særligt ind for at sikre chancelighed. Der er derfor grundlag for, at bydækkende løsninger i højere grad kan erstattes med lokalt tilpassede og lokalt forankrede løsninger.

Bilag 2) Beskrivelse af greb til fordeling af sprogligt udfordrede

Plus-pladser (Konceptet blev etableret ifm. budgetbehandlingen 2014 - i "Chancelighedspakken")

20. februar 2020

Plus-pladser er reserverede institutionspladser på dagtilbud af høj kvalitet, som kan tildeles børn i sproglige eller trivselsmæssige vanskeligheder og dermed skabe øget chancelighed, styrke den tidlige forebyggende indsats samt opnå en større homogenitet i børnesammensætningen gennem fordeling. Ordningen bygger på rådgivning af forældre og frit valg.

Der er i dag 507 pluspladser på tværs af byen fordelt på 106 institutioner. Barnet visiteres til en plads via området, der vurderer barnets behov. Når plus-pladserne ikke anvendes, står de ikke tomme, men anvendes som ordinære pladser og obligatoriske læringspladser. I dag anvendes 44% af pladserne som egentlige plus-pladser. I forbindelse med parallelsamfundslovgivningen er det besluttet, at et antal tidligere pluspladser konverteres til obligatoriske læringspladser.

Institutioner med plus-pladser er valgt ud fra kriterierne:

- a) socioøkonomi
- b) lav andel af børn med minoritetsbaggrund
- c) institutionsstørrelse
- d) geografisk fordeling
- e) stabilitet blandt ledelse og medarbejdere.

Udfordring med manglende ledig pladskapacitet betyder, at det ikke altid har været muligt at indskrive børn, som ønsket. En evaluering fra 2016 peger på en lav anvendelse af pladserne samt en forskelligartet praksis på tværs af områderne. Der følges løbende op med henblik på at kunne justere på kapacitet og videndeling mellem områderne.

Københavnmodel 2.0 (vedtaget i BUU d. 08. juni 2011) - samlet budget 2,5 mio. kr.

Udgifterne til Københavnmodellen er 2,5 mio. kr. fordelt på rådgivning af skolestartere (ca. kr. 900.000), rådgivning af skoleskiftere (ca. kr. 700.000) og transport af de ca. 350 elever, som årligt benytter transporttilbuddet til en københavnmodel-skole (kr. 900.000).

a) Rådgivning af sprogligt udfordrede skolestartere

Forældre til børn med sproglige udfordringer modtager før skolestart rådgivning med henblik på at få tilbudt en anden skole end distriktsskolen, hvis dette vurderes at være til gavn for barnets sproglige udvikling. Eleverne tilbydes ved skolestart transport mellem hjem og skole (pendlerkort eller skolekoret).

Rådgivningsindsatsen af skolestarter er også en generel indsats ift. forældre, der ofte ikke har kendskab til det danske skolesystem og skolekulturen generelt.

Center for Policy
Fagligt Indhold og Kvalitet
Gyldenløvesgade 15
1600 København V

EAN-nummer
5798009371201

Hvert år starter 70-100 nye københavnermodelbørn, hvilket modsvarer de elever som "forlader" modellen efter endt skolegang eller ved skoleflyt i øvrigt.

Områderne udpeger årligt i samarbejde med forvaltningen de skoler, som er hhv. "afgiverskoler" og "modtagerskoler" og dermed indgår i københavnermodellen for skolestartere. Udpegningen sker med udgangspunkt i en helhedsvurdering af skolens tosprogsprocent, antallet af sprogligt udfordrede skolestartere og det faglige niveau i indskoling. I 2017 blev 15 skoler udpeget, mens blot 9 skoler er udpeget i dag:

- Nørrebro/Bispebjerg: Tagensbo Skole, Nørre Fælled Skole og Lundehusskolen
- Valby/Vesterbro /Kongens Enghave: Ellebjerg Skole og Kirsebærhavens Skole
- Brønshøj/Vanløse: Korsager Skole og Husum Skole
- Amager: Skolen på Amagerbro og Peder Lykke Skolen

Det forventes, at færre skoler vil blive udpeget som afgiverskole i de kommende år og at behovet for modellen helt vil være udfaset om 4 år.

En evaluering fra 2015 peger på, de elever, der i 5-årsalderen har sproglige udfordringer, og som efterfølgende vælger at gå i skole på en af kommunens københavnermodelskoler, opnår en bedre progression i deres sprogforståelse målt ved den nationale test i læsning i 2. klasse end de elever, der har sproglige udfordringer og vælger en skole, der ikke er en københavnermodelskole. Forældrene er glade for rådgivningen før skolestart, der opleves at give et bedre billede af både det danske skolesystem og mulighederne for valg af skole.

b) Rådgivning af sprogligt udfordrede skoleskiftere

Forældre til sprogligt udfordrede elever (og elever med faglige eller andre udfordringer eller mange skoleskift) skal tilbydes rådgivning i forbindelse med skoleskift. Rådgivning til familien varetages i områderne. Indsatsen består i, at der tales med familien og koordineres mellem afgivende og modtagende skole, sådan at skiftet bliver bedst muligt, eller i nogle tilfælde undgås.

21- reglen (vedtaget i BUU d. 08. juni 2011)

21-reglen giver skoler mulighed for at begrænse optaget af elever, der kommer fra et andet distrikt, hvis optaget ikke bidrager til en mere blandet elevsammensætning. Med reglen gælder det frie skolevalg således kun de første 21 pladser i en klasse. Elever udenfor skoledistriktet, der søger plads 22-28, kan dermed få afslag på at blive indskrevet, hvis indskrivningen ikke giver en mere balanceret fordeling af elever. 21-reglen anvendes i varieret grad i de 5 områder, men er et muligt værktøj, når der ønskes en blandet elevsammensætning. Reglen gælder i forbindelse med skoleindskrivning i 0. klasse eller 1. klasse og elever fra grunddistriktet, søskende og elever fra Københavnermodellen er ikke omfattet.

Etnisk optagelseskriterium (vedtaget i BUU d. 08. juni 2011)

Det etniske optagelseskriterium giver mulighed for at sikre en mere balanceret fordeling af elevgrundlaget mellem skolerne ved, at en

tosproget "fritvalgslev" optages før en etsproget "fritvalgslev", hvis den søgte skole har mindre end 50 % tosprogede elever.

Bilag 4) Tingbjerg Skole og Københavnermodellen

4. marts 2020

Børne- og Ungdomsudvalget besluttede den 26. august 2015 at fritage Tingbjerg Skole fra Københavnermodellens rådgivning af skolestartere for skoleårene 2016/17 og 2017/18. Formålet var at styrke skolens profil som et kvalificeret tilbud til elever med sproglige udfordringer og skabe bedre muligheder for at kunne tiltrække og fastholde elever på skolen. Den 7. juni 2017 besluttede Børne- og Ungdomsudvalget at forlænge fritagelsesperioden med tre skoleår frem til og med skoleåret 2020/2021.

Tingbjerg Skole er den eneste skole i København, som er fritaget fra Københavnermodellen, og det er ledelsens, skolebestyrelsens og medarbejdernes vurdering, at en friholdelse fra københavnermodellen fortsat er vigtig.

Tingbjerg Skole ligger i et boligområde, der er på statens liste over udsatte boligområder. Over de næste år vil der blive arbejdet målrettet på at omdanne boligområdet fra "hård ghetto" til attraktivt boligområde. Det primære greb i dette arbejde er fortætning med nye boliger, og ambitionen er blandt andet at tiltrække ressourcestærke børnefamilier.

Systematisk arbejde med sprog

Lovgivningen vedr. obligatoriske sprogprøver, som er en del af parallelsamfundslovgivningen, trådte i kraft den 1. august 2019, og Tingbjerg Skole er i kraft af skolens samlede andel af elever med bopæl i et udsat boligområde omfattet af denne lovgivning (skolens andel udgør 91%). I dette skoleår er skolen derfor forpligtet til at gennemføre obligatoriske sprogprøver i 0. klasse (alle elever) og i 1.-9. klasse (elever der modtager undervisning i Dansk som Andetsprog), ligesom der skal arbejdes systematisk med sprogstimulering og sprogudvikling imellem prøverne.

Ved den første obligatoriske sprogprøve i 0. klasse i dette skoleår vurderede skolen 57 ud af 70 elever sprogpåregede. Det samme resultat gjorde sig gældende ved den anden sprogprøve, som fandt sted i februar 2020.

Center for Policy
Fagligt Indhold og Kvalitet
Gyldenløvesgade 15
1600 København V

EAN-nummer
5798009371201

Skolens ledelse fortæller, at der arbejdes systematisk med sprogstimuleringen på skolen, at materialet og metoderne som er udviklet til arbejdet med sprogstimulering og obligatoriske sprogprøver fungerer godt, og at lærere og pædagoger har udviklet særlige undervisningskompetencer indenfor supplerende dansk som andetsprog. Der er desuden fokus på inddragelse af og samarbejde med elevernes forældre med henblik på at sikre, at alle børnene i 0. klasse bliver sprogpåbegyndere inden skoleåret er omme. Skolen vil frem mod den tredje sprogprøve blive understøttet af en ekstern læringskonsulent med henblik på at få løftet de elever, som fortsat er vurderet ikke-sprogpåbegyndere. Herudover indfører skolen i indeværende skoleår DSA-konferencer på alle årgange, som har til formål at systematisere arbejdet med den supplerende dansk som andetsprogsundervisning på alle klassetrin.

Skolens ledelse oplever, at skolens søgning og rekruttering fra grunddistriktet har ændret sig markant over de seneste år. Pr. 5. september 2015 gik der 426 elever på Tingbjerg Skole, mens der i dag går 527 elever på skolen (pr. 5. september 2019). Indskolingen er blevet tresporet og fra næste skoleår bliver mellemtrinnet det ligeledes. Optaget af distriktsbørn er desuden steget fra 35% til ca. 50%, og skolen arbejder målrettet på at rekruttere endnu flere elever i fremtiden.

Der er lavet nationale test for en enkelt årgang, hvor eleverne ikke har fået rådgivning om et evt. alternativt skolevalg som en del af Københavnermodellen. Det drejer sig om 2. klasse læsning i foråret 2019. Det er ikke muligt at se nogen markant udvikling i disse data, når man sammenligner med resultaterne fra tidligere årgange.

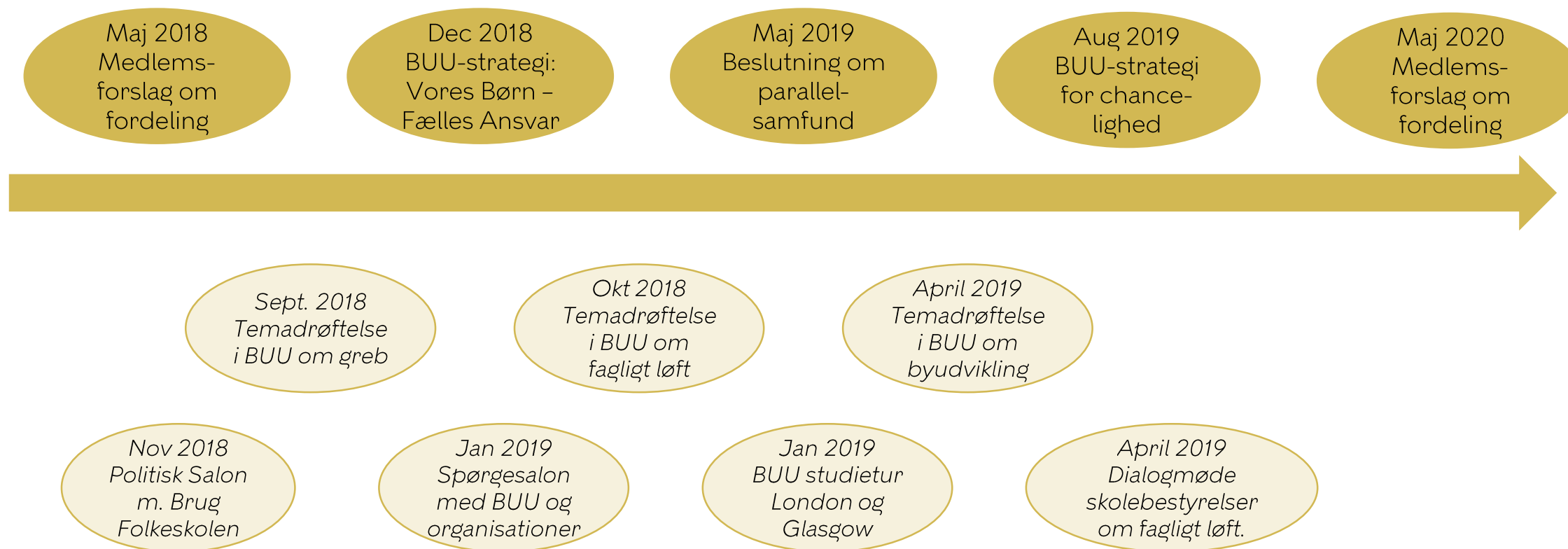
I forbindelse med udvalgets behandling af Kvalitetsrapporten 2020 for folkeskoler i København den 19.02.20, besluttede udvalget bl.a., at Tingbjerg Skole fortsat skal være på faglig handlingsplan. Herigennem vil der fremadrettet bl.a. blive arbejdet på at løfte det faglige niveau og sikre større trivsel.

Fordeling af sprogligt udfordrede børn i dagtilbud og skole

Børne- og Ungdomsudvalgets drøftelser om chancelighed og blandede dagtilbud og skoler

BUU har ved flere lejligheder drøftet og besluttet indsatser, som kan øge chancelighed og skabe en mere ligelig fordeling af et- og tosprogede børn i byens tilbud

På vej mod mere blandede skoler og dagtilbud

Der er flere indikatorer på, at en positiv udvikling er i gang, at sammensætningen af børn bliver mere blandet, og at de eksisterende indsatser virker.

Antallet af sprogligt udfordrede børn i de udsatte byområder er faldet, og flere børn fra udsatte byområder går i dagtilbud.

I kraft af parallelsamfundslovgivningen og kommunens fokus på udsatte byområder arbejdes der målrettet på at forandre og løfte de udsatte by- og boligområder.

Byen vokser, og den samlede beboersammensætning er under forandring. Dette kommer også til udtryk i kommunens dagtilbud og skoler.

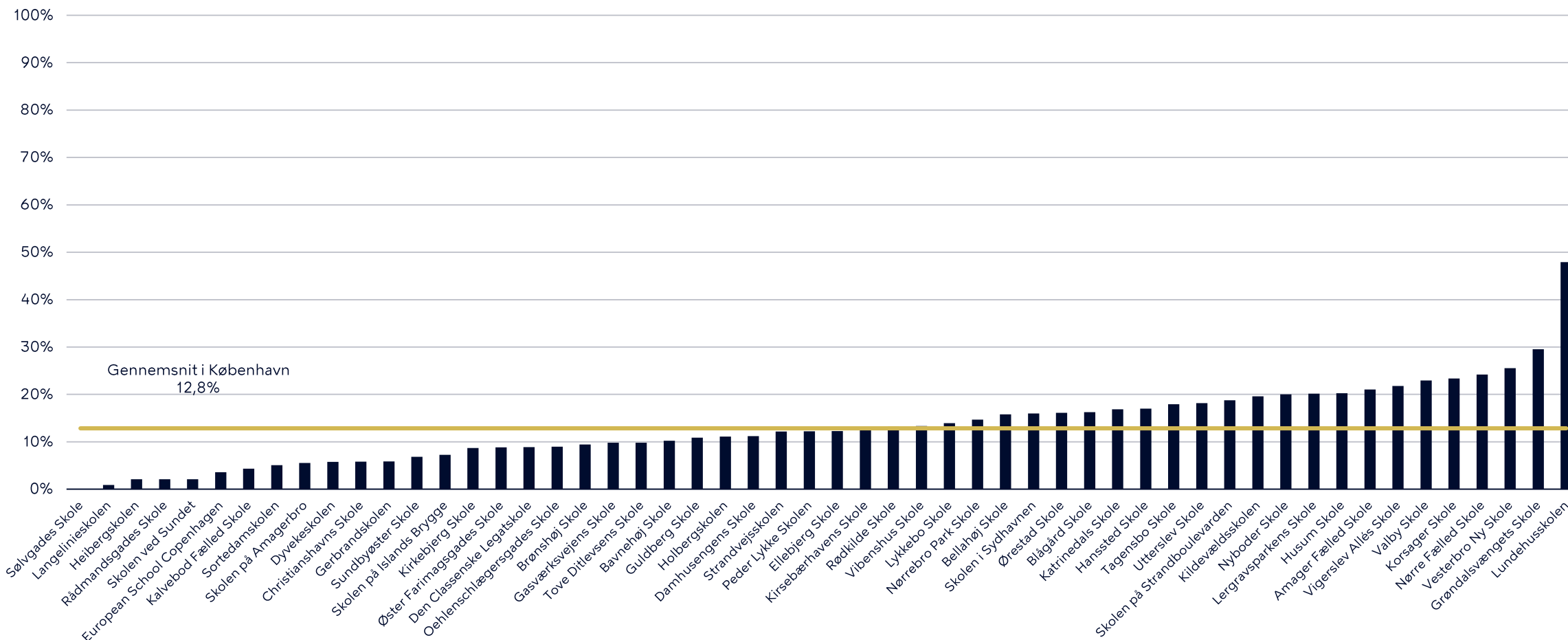

Der vil i de kommende år være et gradvist mindre behov for aktivt at fordele børn med sproglige udfordringer.

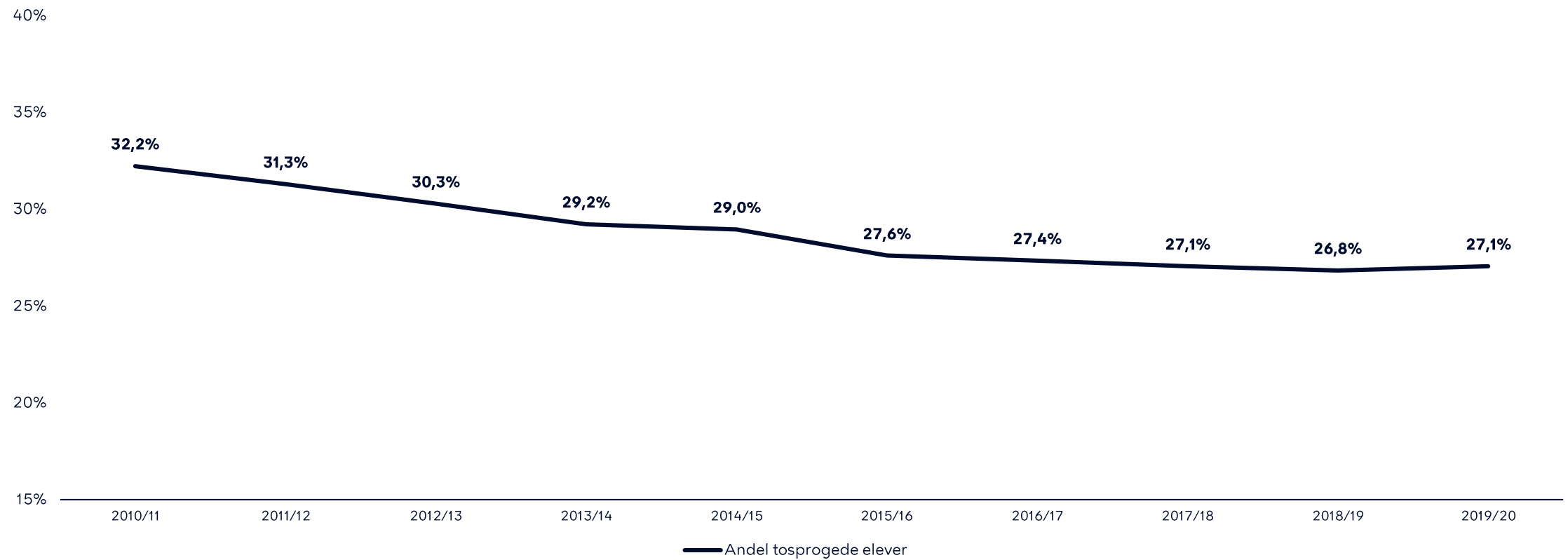
Børn i dagtilbud i eller tæt ved udsat boligområde pr. februar 2020

Udsat boligområde	Institutionsnavn	Afstand fra udsat boligområde (km)	Andel børn fra udsatte boligområder
Aldersrogade	Krible-Krable	0,03	51,3 %
Hørgården	Børnehuset Hørgården	0,00	29,0 %
Hørgården	Multiverset	0,04	6,3 %
Hørgården	Tyttebøvsen	0,00	23,9 %
Hørgården	Vuggestuen Hørgården	0,00	15,6 %
Lundtoftegade	Brolopperne	0,02	53,3 %
Lundtoftegade	Børnehuset Tusindfryd	0,00	23,5 %
Mjølnerparken	Asgård	0,02	32,7 %
Mjølnerparken	Midgård	0,04	15,3 %
Tingbjerg/Utterslevhuse	Midtfløjene/Grostedet	0,00	96,8 %
Tingbjerg/Utterslevhuse	Månestrålen	0,00	91,0 %
Tingbjerg/Utterslevhuse	Stjernen	0,00	93,8 %
Tingbjerg/Utterslevhuse	Væksthuset	0,00	79,4 %

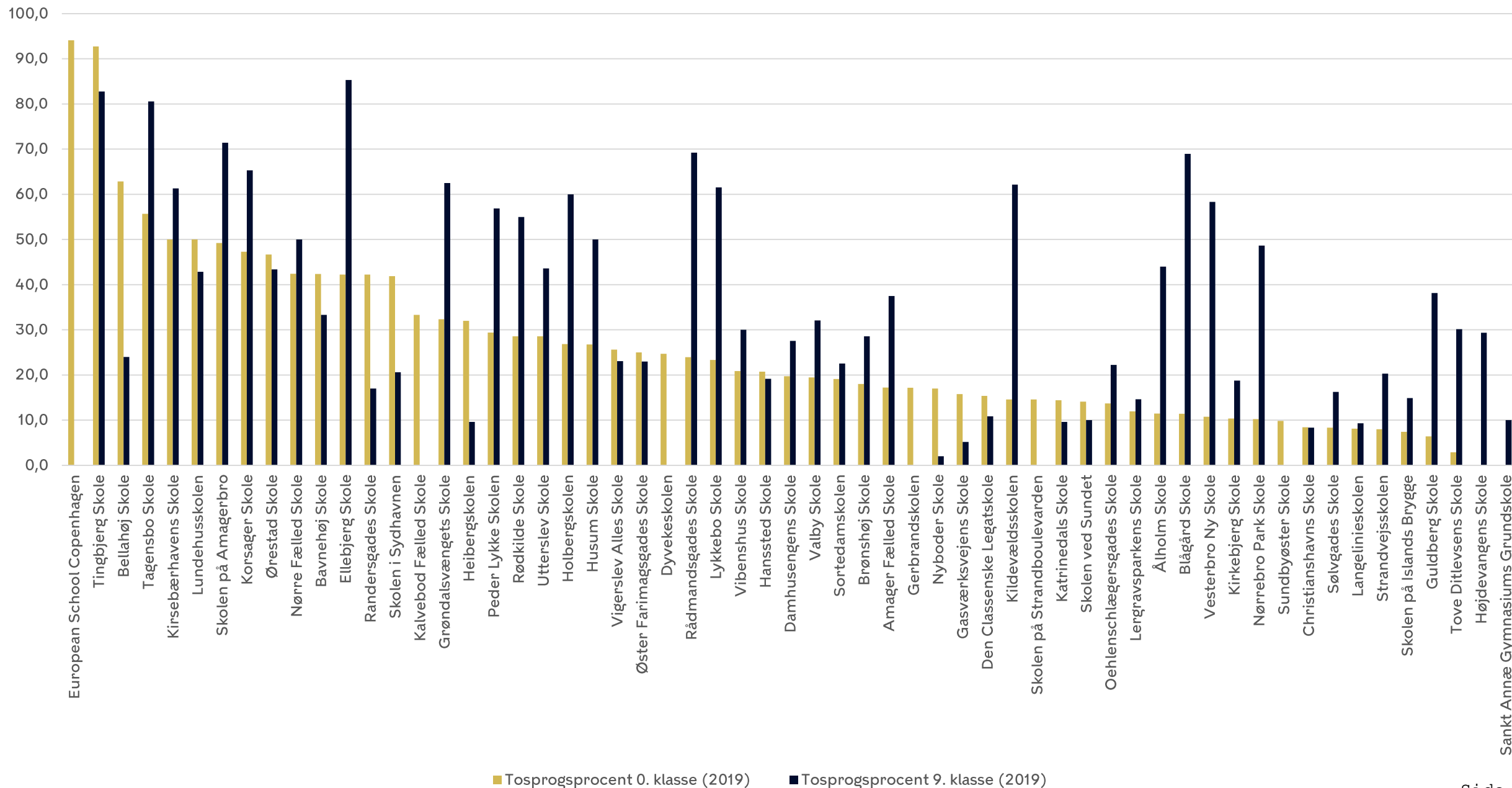
Andel elever med sproglige udfordringer ved skolestart 2018/2019 fordelt på skoler

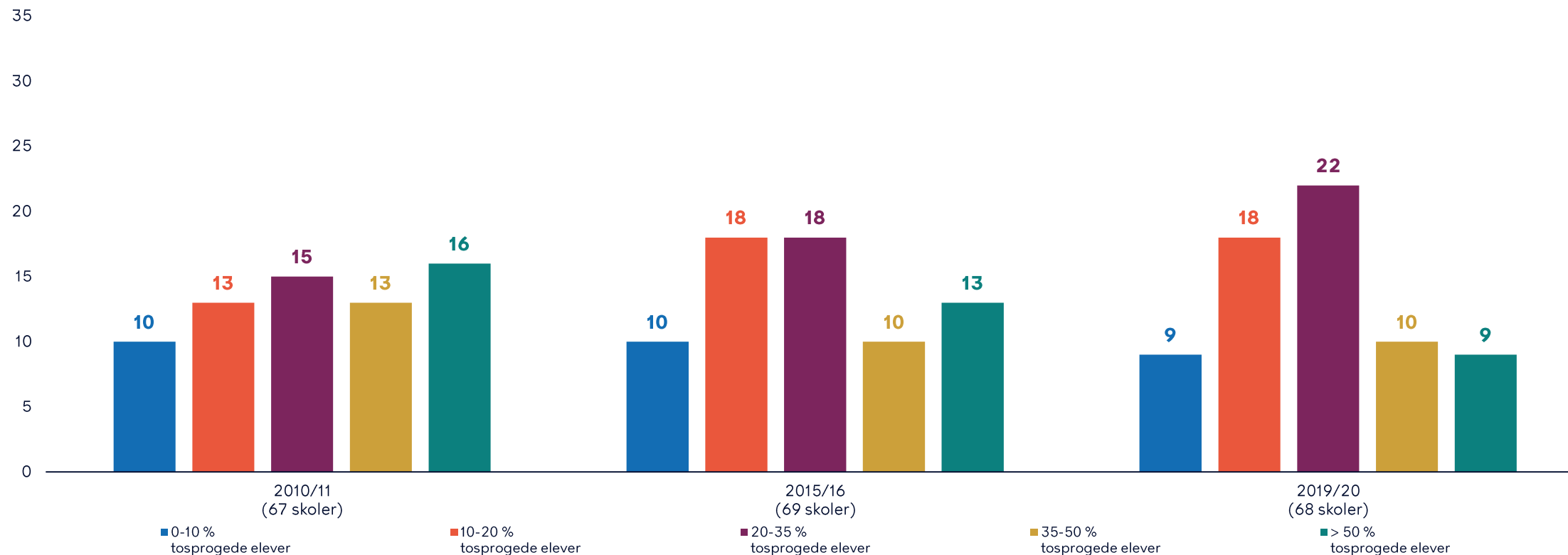
Udvikling i andel tosprogede elever

Tosprogsprocent i 0. og 9. klasse

Udviklingen i spredningen på skoleniveau af andel tosprogede elever

Indstilling om fordeling af sprogligt udfordrede børn og unge i dagtilbud og skoler

Det indstilles at:

- PLUS-pladser på dagtilbudsområdet videreføres
- 21-reglen og det etniske optagelseskriterium på skoleområdet videreføres
- Københavnermodellens *rådgivning til skolestartere* udfases, mens Københavnermodellens *rådgivning til skoleskiftere* videreføres
- Tingbjerg Skole fortsat friholdes fra Københavnermodellen
- Der afsættes 3 mio. kr. af den samlede pulje af de nuværende to-sprogsmidler til etablering af målrettede skolepartnerskaber til løft af sprogligt udfordrede, tosprogede skoleelever.

